

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน

ของ นายบุญส่ง กุลบุปผา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๗/๒๕๕๙

เรื่องพิจารณาที่ ๖/๒๕๕๙

วันที่ ๒๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง การปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น จะกระทำได้ หรือไม่

ประเด็นที่สอง ผู้ใดมีหน้าที่ปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

ความเห็น

ประเด็นที่หนึ่ง การปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น จะกระทำได้ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ บัญญัติให้มีคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อใช้เป็นหลักการปกครอง และเป็นแนวทางในการจัดทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น โดยได้กำหนดกลไกเพื่อจัดระเบียบและสร้างความเข้มแข็งแก่การปกครองประเทศขึ้นใหม่ด้วยการจัดโครงสร้างของหน้าที่และอำนาจขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญและสัมพันธภาพระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารให้เหมาะสม การให้สถาบันศาลและองค์กรอิสระอื่นซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สุจริต เที่ยงธรรมและมีส่วนในการป้องกันหรือแก้ไขวิกฤติของประเทศตามความจำเป็นและความเหมาะสม การรับรอง ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยให้ชัดเจนและครอบคลุมอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น ต่อมาคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ส่งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้ปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติมและคำปรารภในส่วนที่เกี่ยวข้องตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๙ ต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ โดยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ก่อนที่พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยและพระราชทานรัฐธรรมนูญแก่ปวงชนชาวไทย จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกันนั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ มาตรา ๓๙/๑ วรรคสี่ บัญญัติว่า “ก่อนนายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายตามวรรคเก้า ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับผลการลงประชามติ” เห็นว่าเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่สามารถนำมาปรับใช้แก่กรณีดังกล่าวนี้ได้ ในเมื่อความปรากฏว่าพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐเสด็จสวรรคต ก่อนที่นายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ร่างคำปรารภเดิมจึงยังไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงดังกล่าวและย่อมเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ผู้ทรงราชย์สืบต่อจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่จะทรงปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญนั้นให้สมบูรณ์สอดคล้องกับข้อเท็จจริงเพื่อทรงตรารัฐธรรมนูญดังกล่าวและพระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยสืบไปตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ยึดถือกันมากกว่า ๘๐ ปีแล้วทุกประการ ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวมานี้ จึงมีเหตุจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สมบูรณ์ ดังนั้น การปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญในระหว่างนี้สามารถกระทำได้

ประเด็นที่สอง ผู้ใดมีหน้าที่ปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ ของมาตรา ๓๙/๑ ที่บัญญัติว่า “ก่อนนายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายตามวรรคเก้า ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สมบูรณ์และ

สอดคล้องกับผลการลงประชามติ” เห็นว่าสามารถนำบทบัญญัติมาตรานี้นำมาปรับใช้กับกรณีที่เกิดเหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ดังกล่าวข้างต้นในกรณีที่พระมหากษัตริย์เสด็จสวรรคตก่อนที่พระองค์จะทรงลงพระปรมาภิไธยและพระราชทานรัฐธรรมนูญคืนมา ในเมื่อคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญยังไม่สมบูรณ์ ก่อนที่นายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้มีหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จ โดยที่คำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า คำปรารภยังไม่สมบูรณ์ถูกต้องก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย จึงเห็นว่ายังอยู่ในหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่จะไปดำเนินการแก้ไขคำปรารภนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามข้อเท็จจริงแล้วนำเสนอนายกรัฐมนตรีขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย และประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญในการปกครองประเทศต่อไป

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า การปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญสามารถกระทำได้ โดยให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้ดำเนินการปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สมบูรณ์ถูกต้อง

นายบุญส่ง กุลบุปผา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ